

Primljeno 10. 5. 2001.
Prihvaćeno 25. 5. 2001.

IV. Zagreber Deutschlehrertagung: Lernstrategien, međunarodni stručni skup, Zagreb, 10. i 11. studenoga 2000. i Godišnja skupština KDV, Zagreb, 10. studenoga 2000.

Željka Matulina*
Filozofski fakultet, Zadar

Pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske na Učiteljskoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu održana je 10. i 11. XI. 2000. četvrta međunarodna Zagrebačka konferencija učitelja i profesora njemačkoga jezika. U organizaciji *Hrvatskoga društva učitelja i profesora njemačkoga jezika (Kroatischer Deutschlehrerverband, KDV)* ona se svake druge godine priređuje u Zagrebu, sjedištu Društva. Suorganizatori su bili *Goethe-Institut* iz Zagreba i austrijska institucija za međunarodnu prosvjetnu suradnju *KulturKontakt* iz Beča. Za pripremu i uspješno ostvarenje skupa zaslužni su članovi Organizacijskog odbora: Ljerka Tomljenović-Biškupić, Angelina Puović, Jadranka Salopek, Neda Roglič, Zrinjka Glovacki-Bernardi, Jasenka Kosanović, Ana Petravić, Nada Petrović, Snježana Rodek, Ljiljana Troskot, Siegfried Gehrmann (Katedra za njemački kao strani jezik na Učiteljskoj akademiji u Zagrebu), Michael Schronen (voditelj Jezičnog odjela Goethe-Instituta u Zagrebu) i Barbara Schmiedl (austrijska opunomoćenica za prosvjetnu suradnju KulturKontakta u Zagrebu).

Više od 100 učitelja i profesora iz Hrvatske i nekolicina iz inozemstva okupili su se na Konferenciji, a među njima 22 je sudjelovalo izlaganjem.

Nakon uvodnih riječi Ljerke Tomljenović-

-Biškupić, koja je u ime organizatora pozdravila nazočne, skup je započeo plenarnim izlaganjem Petera Bimmela (Sveučilište u Amsterdamu, Nizozemska) "*Lernstrategientraining als Beitrag zur Lernautonomie*". Nužnost međunarodnog komuniciranja i europski integracijski procesi na području obrazovanja bili su polazište s kojeg je Bimmel prikazao nastavu njemačkog jezika u Nizozemskoj, a posebno se osvrnuo na izvođenje nastavnih programa u raznim tipovima škola i na metodama izgrađivanja učenikova „jezičnog portfelja“.

Stanka između plenarnog dijela i poslijepodnevnog radnog dijela Konferencije bila je predviđena za održavanje redovite izborne godišnje skupštine Hrvatskoga društva učitelja i profesora njemačkoga jezika. Dnevni red je sadržavao sljedeće točke: (1) Izbor radnog predsjedništva; (2) Izvješća o radu Društva u god. 2000. i prijedlog rada za god. 2001.; (3) Financijsko izvješće i izvješće Nadzornog odbora; (4) Obavijesti, prijedlozi i pitanja; (5) Izbor povjerenstva za provedbu izbora novog Predsjedništva i Nadzornog odbora, te (6) Provođenje izbora. Izvješće o radu KDV-a podnijela je dosadašnja predsjednica Ljerka Tomljenović-Biškupić, koja je govorila o razdoblju između dviju godišnjih skupština iznijevši svoja promišljanja i planove o radu Društva u idućem razdoblju. Obavijestila je članove o skorom os-

* Željka Matulina, Filozofski fakultet u Zadru, Odsjek za njemački jezik i kniževnost, Obala kralja Petra Krešimira IV, br. 2, 23000 Zadar; e-mail: matulina@ffzd.hr

nutku ogranka u Puli, a posebno je istaknula nužnost stručne orijentacije prema Europi. Podsjetila je na domaće i međunarodne stručne skupove koji će se održati u 2001. god.: skup učitelja i profesora njemačkog jezika zemalja Sredozemlja i XII. međunarodni kongres učitelja i profesora njemačkog jezika u Luzernu (Švicarska) o temi *“Mehr Sprache – mehrsprachig mit Deutsch. Didaktische und politische Perspektiven”*. Izvješća o radu ogranka u Osijeku, Varaždinu, Rijeci, Splitu i Zadru pročitale su njihove predsjednice. Nakon izvješća o financijskom poslovanju u prošloj godini i rasprave o raznim pitanjima vezanim za nastavu njemačkog kao stranog jezika u školama u Hrvatskoj, pristupilo se izboru radnih tijela i Predsjedništva. U Predsjedništvo su izabrane: Ljerka Tomljenović-Biškućić, Jadranka Salopek, Neda Roglič, Ana Petravić, Zrinjka Glovacki-Bernardi, Angelina Puović i Ljiljana Troskot, a u Nadzorni odbor: Jasenka Kosanović, Vesna Šimunić i Nevenka Blažević. Za predsjednicu Društva ponovno je jednoglasno izabrana Ljerka Tomljenović-Biškućić, a objavljivanje rezultata ovog izbora popraćeno je oduševljenim pljeskom nazočnih članova.

Nakon skupštine pripremljena je zakuska, koja je članovima KDV-a i sudionicima Konferencije pružila priliku za okrepu i druženje. Istodobno je izdavačka kuća Školska knjiga postavila prodajnu izložbu knjiga iz programa „Njemački kao strani jezik“. Brigitte Škunca (Goethe-Institut u Zagrebu) predstavila je na izložbi dopunske materijale i kataloge Goethe-Instituta te zainteresirane učitelje i profesore obavijestila o stručnim seminarima Goethe-Instituta i mogućnostima usavršavanja na tečajevima njemačkog jezika u Saveznoj Republici Njemačkoj.

Tri plenarna izlaganja ispunila su poslijepodnevni radni dio skupa. U predavanju pod naslovom *“Konfrontative Grammatik”* Melita Kovačević (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu) s psiholingvističkih pozicija razjasnila je neke probleme vezane za rano učenje stranog jezika. U drugom plenarnom izlaganju *“Fachkompetenzen und Schlüsselquali-*

fikationen als Grundlagen einer integrierten DaF-Lehrerausbildung” Ana Petravić (Učiteljska akademija u Zagrebu) govorila je o osposobljavanju nastavnika za struku „njemački kao strani jezik“. U trećem plenarnom izlaganju o temi *“Neue Tendenzen bei den DaF-Lehrwerken”* Ljerka Tomljenović-Biškućić (Izdavačka kuća Školska knjiga, Zagreb) predstavila je najnovije udžbenike te izdavačke kuće namijenjene učenju njemačkog kao stranog jezika.

Prigodnim domjenkom koji je za sudionike Konferencije, članove KDV-a i goste pripremio Goethe-Institut u Vukovarskoj 64 i vrlo uspješnom predstavom gostujućeg kabarea iz Münchena (Kabarett Valtorta, Parole 73) završen je prvi dan Konferencije.

S osobitom su pozornošću sudionici skupa saslušali plenarno izlaganje Rudolfa Muhra (Sveučilište u Grazu, Austrija) *“Die Lernzielkataloge 2000, CD-ROM Präsentation”* drugoga dana Konferencije. Izlagatelj je nizom primjera nastojao potkrijepiti svoju tezu da je i u nastavu njemačkog kao stranog jezika potrebno integrirati podatke o arealno-zemljopisnoj obilježenosti nacionalnih jezika zemalja njemačkoga govornog područja (Njemačka, Austrija i Švicarska). Pokazao je na kojim se sve jezičnim razinama može promatrati obilježnost triju njemačkih substandarda i kakvi problemi postoje. Posebno je zanimljiv bio postupak utvrđivanja subregionalno obilježenih govornih činova pomoću metode „scenarija“ (*“Szenario-Methode”*). Međutim, pitanja o tome kada podatke o dijatopskoj raslojenosti jezika treba uvrstiti u nastavni program njemačkog kao stranog jezika, na koji način i u kojem opsegu, ipak su ostala otvorena.

U tri paralelne sekcije, koje su održane nakon plenarnoga dijela, pročitano je 17 referata. Prva je sekcija imala naslov „Rano učenje jezika i osnovna škola“, druga „Učenje njemačkog jezika u srednjoj školi“, a referati treće sekcije odnosili su se na jezik struke na srednjoškolskoj i visokoškolskoj razini učenja. Neda Roglič (Linduca, Zagreb) govorila je o projektu ranog učenja njemačkog jezika *“Frühes Ler-*

nen – *Vorbereitung für die Schule*“, a Joachim Namgalies (Goethe-Institut u Zagrebu) opisao je razne postupke uvježbavanja i učvršćivanja gradiva *“Methodentraining”* prema knjizi Heinza Klipperta *“Methodentraining, Übungsbausteine für den Unterricht”*. Nekoliko referata imalo je za temu prikaz udžbenika *“Deutsch? Super!”*. Vlasta Lešaja (Osnovna škola „Jabukovac“) osvrnula se na taj udžbenik sa stajališta nastavnika praktičara *“Deutsch? Super! – aus der Sicht eines Praktikers”*, Ruža Janković (Osnovna škola „Kutina“) dala je prijedlog obrade dopunskih vježbi uz prvi dio udžbenika *“Zusatzangebot für das Lehrbuch Deutsch? Super! 1”*, a Darko Kalinić (Osnovna škola „Krašić“) kao parametar za opis primjenljivosti tog udžbenika uzeo je austrijsku varijantu njemačkog jezika *“Österreichisches Deutsch im DaF-Unterricht mit Bezug auf das Lehrwerk Deutsch? Super! 5”*.

Također, u sekciji o učenju njemačkog jezika u srednjoj školi bilo je osvrta na aktualne udžbenike: Ana Crkvenčić (I. gimnazija u Zagrebu) usporedila je jedan domaći udžbenik njemačkog kao stranog jezika s odgovarajućim njemačkim i estonskim udžbenikom *“Analyse eines kroatischen, eines deutschen und eines estnischen Lehrwerks”*, a Angelina Puović (Tehničko veleučilište u Zagrebu) istražila je postupke učenja u udžbeniku *“Deutsch für den Beruf; Lernstrategische Ansätze in der Lehrbuchreihe Deutsch für den Beruf”*. Goran Lovrić (Filozofski fakultet u Zadru) prikazao je kako se reklamne poruke mogu upotrijebiti kao podloga za oblikovanje jezičnih vježbi *“Deutsch lernen und üben mit Hilfe von Werbeslogans”*. Opisujući teškoće u učenju gramatike njemačkog jezika, Ulrike Neu (I. gimnazija u Zagrebu) usredotočila se na pogreške koje nastaju zbog interferencije izvornoga jezika na strani *“Schwierigkeiten bei der Grammatikvermittlung”*. Mirjana Pehar (Filozofski fakultet u Zadru) govorila je o ulozi računala u procesu učenja stranog jezika *“Computergestütztes Fremdsprachenlernen”*.

Treća sekcija bavila se specifičnostima učenja njemačkog jezika u srednjim stručnim sko-

lama i na nefilološkim fakultetima. Nevenka Blažević (Hotelijski fakultet u Opatiji) prikazala je metodičko-didaktičku strukturu svoga udžbenika za ugostitelje i hotelijere *“Guten Appetit – Das methodisch-didaktische Konzept eines Lehrwerks für gastgewerbliche Berufe”* a Zdenka Car (I. ekonomska škola u Zagrebu) predstavila je najnoviji udžbenik njemačkog jezika za srednju ekonomsku školu autorice Ljiljane Troskot *“Arbeit mit dem Lehrwerk Deutsch für die Wirtschaftsschule 1 und 2”*. Njemački jezik u gospodarstvu bio je tema izlaganja Kristine Djaković (Fakultet ekonomije i turizma u Puli) *“Fachsprache Wirtschaftsdeutsch”*. Brigita Bosnar-Valković (Hotelijski fakultet u Opatiji) dala je pregled postupaka podučavanja i učenja njemačkog jezika na Hotelijskom fakultetu u Opatiji *“Vermittlung von Lernstrategien im fachbezogenen DaF-Unterricht an den Hochschulen”*. Vesna Šimunić (Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu) govorila je o korištenju telekomunikacije u nastavi njemačkog jezika na studiju informatike *“Zum Einsatz der Telekommunikation im Fremdsprachenunterricht an den Hochschulen”*. Darija Omrčen (Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu) sudionike skupa je obavijestila o mogućnostima DVD-a u nastavi stranog jezika na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu *“Die Textgestaltung bei Sportwerbung”*. Mirna Hocenski-Dreiseidl i Darija Kuharić (Poljoprivredni fakultet u Osijeku) prikazale su rezultate svojih istraživanja metoda učenja njemačkog jezika što su ih provele na uzorku studenata Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku *“Anwendungsanalyse der Lernstrategien”*.

U završnom dijelu Konferencije rad skupa ocijenili su voditelji sekcija Neda Roglič, Peter Bimmel i Ljiljana Troskot, a potom se sudionicima skupa u ime domaćina, Katedre za njemački kao strani jezik Učiteljske akademije u Zagrebu, obratio Siegfried Gehrman s nekoliko podataka, među kojima je vijest o skorom osnutku Instituta za globalizaciju i interkulturalno učenje primljena s osobitom pozornošću. Riječima zahvale sponzorima, Organizacijskom

odboru, suorganizatorima, voditeljima sekcija, referentima i posjetiteljima te domaćinu skupa, Učiteljskoj akademiji u Zagrebu, uz najavu da će se tiskati zbornik referata sa skupa, Ljerka Tomljenović-Biškučić zatvorila je IV. zagrebačku konferenciju. Izrazivši želju da se ovaj skup ubuduće razvije u stručni seminar koji bi

služio usavršavanju „multiplikatora“, tj. onih koji organiziraju nastavu njemačkog jezika u školama i fakultetima te i sami sudjeluju u izobrazbi budućih učitelja i profesora, ona je pozvala sve nazočne na suradnju i na ponovni susret na sljedećoj Zagrebačkoj konferenciji koja će se održati 2001. godine.